

bb 83. john steinbeck

t bi/gk-lm la

1963. december 2.

nobel-díjas amerikai író feleségével együtt hétfőn a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként néhánynapos látogatásra magyarországra érkezett./mti/

bb 84. a japán követség filmbemutatója

t sr/gk-lm la

1963. december 2.

hétfőn este a margitszigeti nagyszállóban filmbemutatóval egybekötött fogadást adott ken-ichiro yoshida budapesti japán követ.

a bemutatón megjelent naményi géza, a minisztertanács tájékoztatói hivatalának vezetője, pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára, rédei jeno, a magyar kereskedelmi kamara alelnöke, révész miklós, a hunnia filmstudio igazgatója, valamint kulturális és gazdasági életünk több más képviselője.

a tetszéssel fogadott filmbemutató baráti légkörben zajlott le./mti/

- 40 -

- vége -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-500

A szerkesztést és kiadásért a vezérigazgató felel.

1963. december 3.

együttműködés az éter hullámain - műsorcsere európa, amerika és ázsia rádióállomásaival

i/s/gk/a/fm

1963. december 3.

a magyar rádió a világ több mint 60 rádióállomásával tart fenn rendszeres kapcsolatot. tavaly a népi demokratikus államokból 885, a tőkés országokból 220 különböző műsor-összeállítás érkezett budapestre. a magyar rádió pedig összesen 306 féle szórázó és ismeretterjesztő műsort küldött a külföldi rádióknak. Európából, Afrikából, Amerikából és Ázsiából magnetofonszalagon hetente kapjuk a legújabb klasszikus és könnyűzenei felvételeket. a tavaly érkezett zenei műsorok időtartama összesen 12 600 perc, a budapestről küldötteké pedig 19 400 perc.

a magyar rádió és a népi demokratikus országok rádióállomásainak együttműködése egyre élénkebbé válik. Európa valamennyi baráti országa számára ezekben a napokban adják postára a szilveszteri műsorokhoz kért zenei anyagokat, humoros jelezeteket. a magyar rádió minden népi demokratikus országtól könnyűzenei összeállításokat kért, amelyet majd az „európai körposta”, című műsorban sugároznak. a zenei felvételek moszkvából és varsóból már megérkeztek, s a többi rádióállomás is jelezte, hogy postára adták már a kért anyagokat. cserébe ezeknek az országoknak 30 perc magyar tánc és könnyűzenét küldtünk magnetofonszalagon. ezenkívül varsó, bukarest és szófia számára újévi gyermekdalokból készítenek összeállítást.

a nyugati országok rádióival is rendszeres a műsorcsere. a magyar rádió és televízió tavaly külön rádió és külön tv-egyezményt kötött a francia, az indonéz és az eak megfelelő szerveivel, s ennek alapján zenei, kulturális és aktuális riport-, valamint híryananyagot cserél ezekkel az állomásokkal. a párizsi rádióknak például havonta küldünk interjúkat, kommentárokat a magyar kulturális élet kiemelkedő eseményeiről.
/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1./ együttműködés..... folyt. /a

az indonéz és az eak rádió a magyar gazdasági és tudományos élet eseményeiről sugároz rendszeresen híresszeállítását. Legutóbb az uttörővasutról közvetítettek riportot indonéziában.

z egyezményes partnereknek havonta nagymennyiségű zenei postáznak. de a nem egyezményes partnerek is igen sok klasszikus, könnyű- és tánczenei felvételt kapnak magyarországról. a budapesti zenei hetek koncertjeinek felvételeit csaknem valamennyi rádióállomás megkérte, köztük az usa rádióadónak műsorelosztó szerve, a bfa cég is. a legtöbb zenei anyagot az idén franciaországba, belgiumba, svédországba, ausztráliába, kanadába és az usa-ba küldtük.

a magyar rádió minden évben megrendeli a legnagyobb nemzetközi zenei fesztiválok hangversenyeit magnetofonszalagon. a legtöbb operafelvételt az olasz rádiótól kaptuk. ázsia és afrika rádiói leginkább magyar népzenei és könnyűzenei összeállításokat kedvelik. számos ilyen anyagot postáztak indiába, ghanába, guineába, indonéziába, valamint a latin-amerikai országokba is. francia, angol és spanyol nyelven, magyar karácsony, című összeállítást készített a magyar rádió cserepartnereinek. ausztráliában karácsony napján magyar karácsonyi dalokat sugároznak majd.

az elmúlt évben a kubai rádióval is egyezményt kötöttünk. ide számos magyar zenét tartalmazó magnetofontekercset küldtünk. /mti/

-. -

bb. 2. angolnyelvű könyv jelent meg a corvina kiadónál a kardvívás módszertanáról

i/bi/tr/a/fm

1963. december 3.

a corvina kiadó angol nyelven jelentette meg z. beke -j. polgár: the methodology of sabre fencing című könyvét, amely a magyar kardvívás módszertanát foglalja össze. az olimpiai játékok előtt Európában és a tengeren túl egyaránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a mű iránt. /mti/

-. -

bb. 3. rövidebb idő alatt hűt a lehel

id/gö/a/ki

1963. december 3.

a lehel hűtőskerevényben eddig egymástól külön helyezték el a hűtőgépet, gyártó, kompresszort és a motort. az ikladi ipari műszergyárban, ahol a hűtőszekrények e fontos tartozékait készítik, az idén új módszert kísérleteztek ki: a két gépegyeséget együtt, egy légmentesen zárt, dobozban, helyezik el. ezáltal lényegesen növekszik a kompresszor teljesítménye, rövidebb idő alatt éri el a kívánt hőmérsékletet. a jászberényi hűtőgépgyár a jövő évben 45.000 hűtőberendezést kap az ikladiaktól, s ebből már 10.000 korszerűsített lesz. az ugynevezett hermetikus motorok gyártásához ugyanis különleges berendezések szükségesek, s ezért a műszergyárban új üzemerészt építenek, amelynek elkészülte után megszüntetik a régi típusok gyártását. /mti/

-. -
- 2 -

bb 4. tizenhétézer világlátott fiatal - 68 utvonala a szocialista és a kapitalista országokba - az express idei mérlege és jövő évi tervei

1963. december 3.

i di/gk-lm zs

az express ifjúsági és diák utazási iroda előzetes évi mérlege szerint, az idén több mint 17 000 fiatal utazott az iroda szervezésében külföldre. megismerkedtek moszkva, leningrád, varsó, prága, drezda, párizs, róma, athén és sok más külföldi város nevezetességeivel, pihentek a keleti-, a balti-, a fekete-tenger partján és a magas-tátrában, s szakmai tapasztalataikat gazdagították a szovjetunió, a német demokratikus köztársaság és lengyelország világhírű ipari üzemében. ezzel egyidejűleg 18 300 külföldi diák és ifjúság nyaralt a baltánnál, gyönyörködött a bükk, a mátra, a dunakanyar tájaiban.

jövőre 68 utvonala között válogathatnak a fiatalok. a moszkvát érintő turistacsoportoknak csaknem a fele már repülővel érkezik majd a szovjet fővárosba és vissza budapestre. növekszik a tengerparti nyaralócsoportok száma. a már megkötött szerződések szerint a jövő nyáron minden eddigénél több magyar fiatal látogathat el keleti-tenger népszerű üdülőhelyeire és gdyniába, sopotba, illetve constantába és mamaiába. az eddigiekhez képest a román tengerpartra is repülővel viszik az express vendégeit. megváltozik a városnéző turák programja is. jövőre egész sor ugynevezett tranzit utat szerveznek. résztvevői nyolc nap alatt lényegében két országból kapnak izelítőt: négy-négy napot töltenek prágában és varsóban, illetve prágában és drezdában. a jövő évben angliába, ausztráliába, franciaországba, olaszországba és görögországba szervez kisebb csoportokat az ifjúsági és diákutazási iroda.

két ifjúsági békevonat indult a szovjetunióba, s egy-egy a német demokratikus köztársaságba, valamint lengyelországba. a szovjetunióbéli kirándulás résztvevői jövőre már nemcsak moszkvát, hanem leningrádot is láthatják. az express ezenkívül egész sor sporteseményre viszi ifjú magyar szurkolókat. ugyanakkor több szakmai utat is hirdet: a bányászfiatalok donbasszba, a szerszámkészítők tulába, a hajóépítők gdanskba, a műszeripari szakemberek pedig a német demokratikus köztársaságba látogathatnak. /mti/

-. -

- 3 -

bb 5. fenyőerdők a kopárosokon - nagyszabású természet-átalakító munka veszprém megyében

vid j-lm ká

1963. december 3.

a bakony déli nyulványain és a balaton-felvidéken a hajdan rolt erdőségek helyén évszázadok óta akadálytalanul pusztít és a nagy tömegben lezuduló csapadék. a veszprémi fennsíkon és balatonakali környékén ma már csak néhány centiméteres földréteg fedi a dolomitsziklát, amin nem terem más, csak sovány, száraz fű.

az erdészek már a két világháború között is tettek erőfeszítéseket a kopárosok hasznosítására, de akkoriban, amikor csákánnyal vágták a gödröket, évente csak egy-két hektárnyi területet ültettek be fenyővel. a balatonfelvidéki erdőgazdaság ma a szó igazi értelmében átalakítja a természetet ezen a vidéken. a pp 50 típusú szőlőmélyforgató-ekéket acéllemezekkel erősítették meg, és láncfalpas traktorok segítségével 60-70 centiméter mélységben felszántják a sziklás talajt. sok helyen asztallap nagyságú köveket fordít ki az eke. a dolomitot fedő 5-6 centiméteres humusz-réteget a sziklabarázdák alá fordítják. a téli fagy és a csapadék azután tovább őrli, porlasztja a szántásnál már egyébként is összetöredezett sziklát és az alászántott felső földréteggel összekeverve aránylag elfogadható talajt ad a fenyőknek. a gépesített telepítés 47 000 forintról 7 000 forintra csökkentette a költségeket, és 328 nap helyett 25 nap alatt elvégezhető.

a rendkívül mostoha dolomiton, amely nyáron sivatagi hőséget sugároz, az elmúlt évek aszályos nyarai ellenére is megélt a fenyő. veszprém környékén öt év alatt 500 hektár, a balaton északi partvidékén összesen 200 hektár kopárost telepítettek be fenyőfa-csemetékkel. a nagyszabású munkát folytatják és évente 100-150 hektár kopár területen ültetnek fenyőfákat. /mti/

-.-

- 4 -

bb 6. jogosulatlanul tervezésért, üzérkedéséért - egy évi és 8 hónapi szabadságvesztés

t bc/tr/m/sr

1963. december 3.

nagy ferenc építész-technikus, budapesti lakos, bár nem volt jogosult, több alkalommal készített emeletráépítési, lakásépítési terveket. ilyen munkát idegen tervező neve alatt is végzett. többször jogosultságot szerzett kisebb épületek tervei elkészítésére, de működési területét túllépte, s nagyobbakat is tervezett. a tervek elkészítésén kívül a munkák műszaki ellenőrzésére és művezetésére is vállalkozott. így 425 lakással kellett aránylag rövid idő alatt törődnie. a vállalt sokirányú feladatoknak, az elért ellenőrzési kötelezettségnek nem tudott eleget tenni, ezért - hogy minél nagyobb jogtalan haszonhoz jusson -, nagy számban foglalkoztatott idegen munkásokat, több mint 200 ezer forint illetéktelen jövedelmet szerzett így magának.

a 1-3- kerületi bíróság üzletszerűen és visszaesőként elkövetett üzérkedés büntetéséért egy évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre, jelentős összegű pénzbüntetésre és vagyonelkobzásra ítélte nagy ferencet. egyben elrendelte a vele szemben korábban hozott 6 hónapi felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajtását. /mti/

bb 8. 13. századból származó ezüstdénárokat találtak Lébényben

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 3.

értékes leletekre bukkantak Lébényben, a vasútállomás közelében épülő új raktár alapozásánál. agyagedényekbe helyezett 13. századból származó ezüstpénzek kerültek felszínre, amelyek között több mint huszféle veret látható. az egyik cserépperselyben 120, a másikban pedig 480 ezüstdénárt találtak, közöttük ottokár cseh király ezüsterméit. a ritka leletet a mosonmagyaróvári hansági muzeumba szállították. /mti/

...

bb-7. elkészült az iskolatatarozások jövő évi terve

i hi/tm/m/zs

1963. december 3.

a jövő évi, mintegy 240 millió forint összegű költségfejlesztési alap jelentős részét az iskolák felújítására, karbantartására használják fel a tanácsok.

/folyt.köv./

1
8.15/-n

-5-

bb 7. /elkészült az ... 1. folyt./ m

a 6. kerületben például a Labda utcai iskolában terveznek korszerűsítési munkálatokat: kicserélik a fűdémekeket, felújítják a lépcsőrendszert, a folyosókat korszerű burkolattal látják el és átszerelik az elavult villanyhálózatot is. nagyobb szabású tatarozás lesz a varga katalin leánygimnázium épületében is, amelynek teljes felújítására 200.000 forintot költenek.

a belvárosban 8 oktatási intézmény kisebb-nagyobb felújítása, korszerűsítése szerepel a jövő évi programban. az ötvös gimnázium központi fűtésének, lépcsőházának, homlokzatának rendbehozására és egyéb munkákra több mint ötmillió forintot irányoztak elő, s végösszegében majdnem ugyan ennyibe kerül majd a szemere utcai általános iskola korszerűsítése is. a tervek szerint az iskolához csatlakozó, 1964-ben befejeződő kálmán utcai szárnyépület már központi-fűtéssel készül.

szebb külsőt, modernebb berendezést kap jónéhány peremkerületi iskola is. pestlőrincen például egymillió forintba kerül majd a ságvári uti általános iskola teljes felújítása, a kassa utcai iskola tornatermének korszerűsítése, valamint több iskolában a berendezés kicserélése. rákoskerten az erzsébet körút 56 szám alatti általános iskola teljes felújítása, rákoskeresztúron a pesti ut 113 szám alatti iskola tatarozása szerepel a tervben. a 19. kerület pannónia utcai iskola központi fűtésének korszerűsítésére, az oktatási intézmények felszerelésére és kisebb építkezésekre csaknem egymillió forintot irányoz elő a tanács. /mti/

bb 14. Levéltár - falun ezer értékes dokumentumot tartalmaz a túskevári gyűjtemény

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 3.

a veszprém megyei túskeváron -, ahol molnár istván esperes plébános irányításával a falu lakossága helytörténeti muzeumot rendezett be -, értékes levéltári gyűjteményt is összeállítottak. a falu muzeum tárgyi emlékekkel szemlélteti a település sokezeréves múltját, a levéltár pedig az utóbbi évszázadok dokumentumait tárja az érdeklődők elé. a régi oklevelek, településtörténeti és földrendezési okmányok, pereskedési és birtokjogi kéziratok, levelek hűen tükrözik a falu múltját, társadalmi alakulását. számos dokumentum ismerteti a múlt századok nagy járványait, s az akkor kiadott egészségügyi intézkedéseket. érdekesek a török hódoltság idejéből származó dokumentumok, rabkiváltó nyugták is.

a falu érdeklődő lakosai a tanácsköztársaság környékbeli dokumentumaiból tablót készítettek, amelyet a muzeum falán helyeztek el. /mti/

8.26/-n

-6-

bb 10. 400.000 méternyi furás 1964-ben szénhidrogénkincseink további feltárására - az országos kőolaj-és gázipari tröszt vezérigazgatóhelyettesének nyilatkozata

tz/ vm vg

1963. december 3.

a földgáz egyre nagyobb szerepet játszik hazánk energiaellátásában. megkérdezte az mti munkatársa dr. kertai györgy kossuth-díjas geológust, az országos kőolaj-és gázipari tröszt vezérigazgatóhelyettesét, milyen célokat tűzött maga elé a kutatás 1964-re.

- a földgáz és a kőolaj kutatását - hangzott a válasz - nem lehet különválasztani. a feladat a szénhidrogénkészletek feltárása, de hogy ezek hol jelennek meg földgáz és hol kőolaj formájában, azt előre megállapítani nem lehet. ha tehát így tekintjük a kérdést, kerekén 400.000 méter lesz az összesített hossza azoknak a furásoknak, amelyeket a magyar szakembereknek 1964-ben el kell végezniük.

- ez a hatalmas feladat tulajdonképpen csak újabb részlete annak a céltudatos munkának, amely immár hét esztendeje folyik igen eredményesen. annakidején az induláskor a szakemberek azt a feladatot kapták, hogy igyekezzenek legalább 1-2 milliárd köbméternyi földgázkészletet találni. az eredmény azonban sokszorosan meghaladta a várakozásokat: felkutatott földgázkészleteink azóta kerekén 30 milliárd köbméterrel gyarapodtak. pedig a munkához már akkor is meglepően kevés szakember - geológus, furómérnök, furómester és kisegítő személyzet - állt rendelkezésre és létszámuk azóta sem növekedett. még a jövő évi feladatot is - a központi szervek szakembereivel együtt - mindössze 36 geológus és 47 furómérnök irányításával összesen nem egészen három és félezer főnyi gárdának kell elvégeznie.

- 1964-ben - folytatta dr. kertai györgy - 7 kutatócsoport 23 szeizmikus műszerrel járja be az országot és vallatja meg a földet: hol rejthetnek szénhidrogénkincset a mélyben fekvő rétegek. a nagykanizsai és szolnoki mélyfurási üzemeknek kell a már megismert készletek kitermelésére rendelt kutakon kívül elkészíteni a kutatófurásokat is.

- továbbfejlesztő kutatásokra ott kerül sor, ahol a már megtalált készletekről csupán részletesebb, pontosabb adatokat kell szerezni, mint például a dunántúlon görgeteg-babócsa, heresznye környékén, mihályi közvetlen közelében, zalatárnok vidékén, az alföldön üllésnél. turkeve, farmos és mezőhegyes táján stb. másutt viszont ahol az előzetes vizsgálatok alapján valószínűleg még csak sejtethető a szénhidrogének jelenléte, most még csupán a felderítő furások következnek. 1964-ben ilyen célból is sok helyen furják meg szakembereink a földet.

/folyt.köv./

8.30/-n

-7-

/bb 10. 400.000.....1.folyt./vm

igy többek között a dunántulon celledömök környékén, a mezőcsokonyai területen, mihályi távolabbi környezetében, nemeskolta táján, sár-vártól délre, az alföldön pedig szolnok és a hajduság között, solt-vadkert és jászberény táján, valamint a tiszántul déli részének több pontján, így fábiánsebestyén környékén és nem utolsósorban a sze-gedi medencében, ahol a kutatás jelenleg talán a legkeveset feltártnak látszik - fejezte be nyilatkozatát dr. kertai györgy./mti/

bb 11. tető alá került a szabadság szálló mindkét új épületszárnya

i sb/tm vm vg

1963. december 3.

a 41-es építőipari vállalat dolgozói a rákóczi úton, a volt deb-recen étterem helyén már a nyáron felépítették a szabadság szálló első hétemeletes új szállodarészét. most újabb fontos állomásához érkezett a munka, mert tető alá került a baross téri 125 szobás épületszárny is. a szálló bővítésének legnagyobb munkáit tehát be-fejezték, bár a helyiségek végső kialakításában és díszítésében még sok a tennivaló.

az építők és a tervezők a baross téri új épület alapozásának költségeit ötletes műszaki megoldással csökkentették és csaknem 200.000 forintot takarítottak meg. sok előre nem látható akadály miatt azonban többször módosítani kellett a terveket, ami csaknem két hónappal hátráltatta az építkezést. a vállalat dolgozói most ennek a késésnek a pótlására összpontosították erejüket és ezért a szokásosnál jóval gondosabban készültek fel a télre. meggyorsí-tották a központi fűtés kazánjainak szerelését és ideiglenes fűtő-berendezéseket is tartalékolnak, hogy a legnagyobb hidegben is leg-alább 180-200 munkás dolgozhassék az épületekben. ezeknek a fel-tételeknek a megteremtésével még a télen törleszthetik tartozásukat. a vállalat véleménye szerint így határidőre, tehát 1964 december 19-re átadják budapest legnagyobb „fogadját”, a több mint 400 szobás szabadság szállodát./mti/

8.35/-n

-8-

bb 9. európa egyik legnagyobb szabadalmi tára az országos műsza-ki könyvtárban

i áe/gk/m/fm

1963. december 3.

az országos műszaki könyvtárban őrzik európa egyik legnagyobb szabadalmi táráit, a világviszonylatban is jelentős gyűjtemény a műszaki szakemberek, újítók számára kimeríthetetlen forrásanya-got, megvalósításra váró ötletet kínál a technika fejlesztéséhez, új műszaki megoldásokhoz. csaknem hatmillió műszaki leírás áll a kutatók rendelkezésére. ez a hatalmas, szakszerűen gondozott anyag mintegy 70 évre visszamenőleg tartalmazza az egész világ legjelentősebb műszaki találmányait és igen sok, még fel nem használt megoldási lehetőséget nyújt a műszaki fejlesztés fel-aadataihoz. az országos műszaki könyvtár 18 országgal tart fenn rendszeres cserekapcsolatot, ahonnan az összes bejelentett szabadalmi leírásokat rendszeresen megkapják. csupán ebben az évben 140.000 új anyaggal gyarapodott a készlet. egyedül az ndk-ból 20.000 találmányi leírás érkezett egy év alatt. a cse-reviszonyban nem álló országok szabadalmi közlönyeit is állandóan figyelik és esetenként beszerzik az ott közölt újdonságok licence-it.

az évi gyarapodás mintegy 70 folyóméter polcot igényel a raktárhelyiségekben, ahonnan percek alatt megkaphatják az ér-deklődők a szükséges dokumentumokat. ez nem csekély munkát igé-nyel a gondozással megbízott dolgozóktól, hiszen - a könyvtár-tudományi gyakorlattól eltérően - a szabadalmi leírások nyil-vántartásának nincs egységesen kialakult nemzetközi rendszere. minden ország különböző módon tartja nyilván ezeket az anyagokat és így az azonos jellegű, de különböző országokban bevezetett találmányok rendszerezése, az érdeklődők gyors kiszolgálása kü-lön szakértelmet kíván. az ipari szakemberek mind nagyobb számban veszik igénybe ezt a lehetőséget és az itt szerzett ötletek alapján már igen sok újítás született. azonban az ed-diginél még sokkal nagyobb mértékben is kiaknázhatnák az országos műszaki könyvtárban őrzött páratlanul értékes anyagot a technikai problémák megoldásához. /mti/

bb 15. tanulmány a tolna megyei boszorkányperekről

vid/fm/tné/ /fm

1963. december 3.

két- és fel évszázaddal ezelőtti boszorkányperek iratai ke-rültek elő a szekszárdi állami levéltárban. a megyében 50 év alatt 56 boszorkánypert tárgyaltak. az „ördöggel való cimborá-lás”, miatt egy férfi is máglyára került.

az iratok alapján dr. hadnagy albert, a levéltár igazgatója tanulmányt ír a perek történetéről. /mti/

8.44/-n

-9-

bb 12. tizenkét interurbán telefonközpontot szereltek fel argentinában a beloiannisz gyár dolgozói

1 kf/kf vm ki

1963. december 3.

az argentin postai igazgatóság megrendelésére többszáz ezer dollár értékű, különféle teljesítményű interurbán telefon központokat készített a beloiannisz híradástechnikai gyár. külön megállapodás alapján az üzem öt szakemberének irányításával két éve tart ezeknek a központoknak a szerelése.

a budavox külkereskedelmi vállalatához rendszeresen küldik jelentéseiket a távoli országban dolgozó magyar szerelők. nemrég jött az értesítés: buenos aires-ben, zárataban, mar del plata-ban s argentin más városaiban munkájuk nyomán 12 központ működik már, a megrendelő postai igazgatóság teljes megelégedésére. rövidesen hozzá látnak az utolsó argentin telefonközpont szereléséhez, amelyet a jövő év első felében adnak át rendeltetésének. ezzel a munkával az üzem határidő előtt teljesíti az argentinában vállalt kötelezettségeit./mti/

bb 13. 12 millióval több naposbaromfi, mint tavaly - primőrcsirke februárra

1 cs/j vm ká

1963. december 3.

a baromfikeltetés fő idénye lezajlott, a földművelésügyi minisztérium kisállattenyésztési igazgatóságán összegezték az idei eredményeket. a keltetőállomások idején jó munkáját dicséri az előirányzatok teljesítése, sőt túlteljesítése: a tanácsi állomások november végére 104, a szővös állomások pedig több mint 110 százalékkal teljesítették az évi tervet. együttesen eddig körülbelül 72 millió napos baromfit adtak át a termelőüzemeknek, illetve az egyéni tenyésztőknek, 11-12 millióval többet, mint a múlt év hasonló időszakában. év végére valószínűleg eléri a 80 milliót. az emelkedés elsősorban a csibéknél számottevő, de az átadott naposlibák száma 62.000-rel nőtt egy év alatt, a kis pulykáké 60.000-rel, a gyöngyös-csibéké pedig 6.000-rel.

a téli hónapokban is több keltetőállomás működik. a téli, illetve koratavaszi primőrcsirkék keltetése zömmel decemberben kezdődik. a lépcsőzetesen induló keltetőállomások a tervek szerint 5-6 millió huscsibét keltetnek ki a következő 2-3 hónap alatt, s a legkorábbi keltetésű primőrcsibék előreláthatólag már februárban piacra kerülnek./mti/

9.00/-n

-10-

bb 16. háromszáz vagonnal több főzelék, 500 vagonnal több savanyúság - befejeződött a nyári őszi konzervidény

1 kf/kf/m/ki

1963. december 3.

az ország előrelátó „háziasszonya”, a konzervipar, az idén is megfelelően gondoskodott arról, hogy az ország éléskamrája megteljen, s a lakosság télen se szenvedjen hiányt zöldség-, főzelék- és gyümölcsfélékben. a tartósítási munkát - anyári-őszi termékek feldolgozását - novemberben befejezte a konzervipar, amely nehéz idényt hagyott maga mögött. ebben az esztendőben ugyanis kettős problémával, a gyenge és a bő terméssel kellett megbirkózniok. az ugynevezett nemes gyümölcsökből, az eperből, a málnából, a meggyből, a cseresznyéből a termés gyenge volt, s a barack is csak közepesnek mondható. ezzel szemben jó volt az alma-termés. a zöldségfélék kivétel nélkül ugyan csak bőséges termést hoztak. külön gondot okozott, hogy a zöldségfélék érése szinte percnyi lélegzethez sem engedte jutni a konzervgyárakat. más években például a borsó és a bab feldolgozása között volt egy-két hét szünet. az idén már a borsóidényben százvagos mennyiségben özlött az üzemekbe a bab, s csaknem vele egyidőben az uborka is. a konzervgyárak jó felkészülését dicséri, hogy ennek ellenére fenekadás nélkül bonyolították le a zöldség- és gyümölcsidényt.

a konzervipar exportra mintegy 25 százalékkal, a belkereskedelemnek pedig 15 százalékkal több zöldség és gyümölcs felét ad, mint az elmúlt esztendőben. két-háromfajta nemes gyümölcs kivételével az ellátás az ujig megfelelőnek mutatkozik, hiszen például borsóból, lecsóból, babból 100-200 vagonos tartalékkal is rendelkezik az ipar. exportra mintegy 14 000-15 000 vagon „nyári konzerv”, - többek között 300-330 vagon gyümölcs befőtt és különféle gyümölcsiz, 7 000 vagon főzelékkonzerv, több mint 2 000 vagon savanyúság - készült. a hazai háziasszonyok részére körülbelül 350 vagon befőttet és lekvárt „tett el”, a konzervipar. a bő termés nyomán főzelékfélékből mintegy 300 vagonnal, savanyúságból pedig csaknem 500 vagonnal kap többet a belkereskedelem a tavalyinál, s ez a nagyobb mennyiség bővebb választékkal is párosul. nem lesz hiánycikk a savanyúság „királya”, a csemege-uborka sem, a tavalyi mennyiség háromszorosa, mintegy hatszáz vagonnyi kerül az üzletekbe.

az alma-termés sok munkát adott a konzerviparnak. már eddig 2 500 vagon almát dolgoztak fel, csaknem kétszer annyit mint az előző évben. ezeröttszáz vagon almát használtak fel például 150 vagonnyi almasüritményhez és 250 vagon almakompótot gyártottak exportra.

bár a friss zöldség és gyümölcs tartósítása befejeződött, a konzerv iparnak akad még munkája bőven.

/folyt.köv./

9.30/-n

-11-

bb 16. /háromszáz ... 1. folyt./ m

most készítik egyebek között a szárított főzelék- és zöldségfélét, amelyekből 240 vagonnal szállítanak kizárólag tőkés piacra, nemrégben kezdődött, s a tavaszig eltart az ugynevezett zakuszka gyártása. ebből a zöldséggel töltött olajos paprikából mintegy 5 000 vagonnal kerül szovjet exportra, ugyancsak megkezdődött a nagy edényekben ideiglenesen tartósított és tárolt gyümölcsök átrakása „forgalomképes, kisebb üvegekbe, dobozokba. a jövő évi fűszerpaprika ellátásról is most gondoskodik két gyárunk, az üzemek 310 vagon fűszerpaprikát adnak a belkereskedelemnek, s hasonló mennyiséget szállítanak exportra, a világ minden tájára. /mti/

bb 18. felújítják a villamosvezeték hálózatot a balaton vidékén

vid/te/m/ki

1963. december 3.

a balaton vidékén, a terebélyesedő üdülőtelepeken az utóbbi években 62 százalékkal nőtt az áramfogyasztás, a régebbi vezeték már nem bírta a nagy terhelést, ezért szükségessé vált a villamos vezetékhálózat rekonstrukciója. a nagyszabású munka eredményeként már elkészült lítér és síófok, valamint veszprém és felsőörs között a távvezeték. egyéb kisebb-nagyobb rekonstrukciós munkákkal együtt a korszerűsített hálózat az 1960. évi áramfogyasztás háromszorosát is elbírja.

szerte a balaton vidékén megkezdődött a korszerű világítótestek felszerelése. több nagy nyaralótelep központi területén fénycsövek világítanak. a szakemberek szerint fénycsövek helyett érdemesebb higanygőz lámpákat felszerelni, mert 20 százalékkal gazdaságosabban s egyenletesebb fényt adnak. a kisebb nyaralóhelyek közül elsőnek zánkán kezdték meg a higanygőz lámpák felszerelését. a jelentősebb üdülő- és kirándulótelepeken, balatonfüreden, tihanyban, balatonalmádiban és több szépfekvésű parkban, villanegyedben leszerelik a táj képét rontó vezetékeket és helyettük földalatti kábeleket fektetnek le. /mti/

k

8.36/-n

-12-

bb 17. Lámpagyártás százötven holdon - az egyesült izzónál is nagyobb fényforrás gyár épül nagykanizsán

1 kf/kf/m/vg

1963. december 3.

a vidéki ipartelepítés végrehajtása során a híradástechnikai ipar vácott, szombathelyen, bugyin, székesfehérvárott, veszprémben, kecskeméten és gyöngyösön alapított új üzemeket. ez a munka a következő években is folytatódik, s a híradástechnikai ipar újabb vidéki bázist alakít ki: nagykanizsán modern fényforrás kombinátot épít.

a Lámpagyártó kombinát létrehozása éveket vesz igénybe, azonban a tervekben már is alakul az új üzem képe. a nagykanizsai fényforrásgyárat több mint félmilliárd forintos költséggel építik fel. most még szántóföld az a 150 holdnyi terület, ahol nagy gyárrészlegeben különféle lámpákat fénycsöveket és televízió képcső ballonokat készítenek majd, az egyesült izzó jelenlegi területének csaknem a tizszeresén. a kombinát a harmadik öt éves tervben kezdi működését, s a távlati tervek szerint 1980-ra 12 000-13 000 főre növelik a nagy gyár dolgozóinak létszámát.

a kombinát építése 1965-ben kezdődik, ezt azonban megelőzi egy ugynevezett gyakorlógyár kialakítása. egy 3 200 négyzetméteres csarnokban többféle automata gyártósoron már 1965. januárjában megindul a munka, s itt nevelődik, tanul majd a kombinát leendő szakmunkás gárdája. a gyakorló üzemet és a nagy gyárat irányító szakemberek egyrésze - mintegy 30 mérnök - már most tanulmányozza az egyesült izzóban a fénycső- és a lámpagyártás, s rövidesen újabb dolgozók érkeznek nagykanizsáról az újpesti üzembe, hogy megismerkedjenek feladatukkal.

az egyesült izzóból folyamatosan kerül majd a nagykanizsai kombinátba a fényforrásgyártás. az újpesti gyár elsősorban fejlesztő és kísérleti üzem lesz, az új gyártmányok mintapéldányait, próbasorozatát készíti el. a már jól bevált termékeket és az ugyancsak kipróbált, legkorszerűbb gyártástechnológiákat adja át a vidéki üzemnek. /mti/

le

nc

9.41/-n

-13-

bb 27. egymillió forint értékű társadalmi munka gellénházán

1963. december 3.

vid/fm/tné/m/fm

ez év elején nagyszabású társadalmi munka kezdődött a zala megyei gellénházán. a község lakossága és a nagylengyeli olajmező dolgozói elhatározták, hogy társadalmi munkában parkosítják a községet és sportpályát építenek. tavasz óta minden szombaton és vasárnap 100-150-en vettek részt a munkában. a parkosítással már elkészültek és befejezés előtt áll a sportpálya építése is. a számítások szerint ebben az évben egymillió forint értékű társadalmi munkát végeztek a gellénházaiak és az olajbányászok. /mti/

bb 24. először gyártottak fémszállal kevert anyagot pápán

1963. december 3.

vid/te/m/ki

a pápai textilgyár szakemberei érdekes kísérletsorozatot kezdtek: próbaképpen könnyűfémből készített, hajlékony, rugalmas szálakat szőttek a férfiling- és a női ruhaanyagokba. a vékony arany- és ezüstszerű szálak a kísérletek szerint jól „megférnek”, a pamutfonalak mellett, sőt a szövésnél sem okoz különösebb gondot az idegen anyag. a textília „ötvezet”, minden tizedik vagy huszadik vízszintes irányban futó szála készül fémből, s ezzel javítják, díszesebbé teszik az anyagot. a csillagó fémhuzal ezenkívül némileg javítja az anyag tartását és előnye az is, hogy kevésbé gyűrődik.

a hazai pamutipar történetében először előállított anyagot sorozatban gyártják majd külföldi megrendelésre, különösen az afrikai országokban kedvelik a fémszálas textiliát és nigéria máris nagyobb tételt rendelt a pápai üzemből. /mti/

bb 26. új műtrágyafélével „gyógyítják”, az erodált talajokat

1963. december 3.

vid/j/m/ká

a somogy és a zala megyei gyenge minőségű, erodált talajok feljavítására új módszert dolgozott ki dr. tóth andrás, a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársa. a humuszban és nitrogénben szegény talajt ammóniával dúsított tőzeggel kezelte. a két anyag között kémiai folyamat játszódott le: nitrogén és huminsav keletkezett, amely jelentősen meggyorsította a növények fejlődését. mariettapusztán és szentgyörgyvölgyön a burgonya- és a zabföldeken 30-40 százalékkal növelte a termés hozamot, az új műtrágyaféleség 10 százalékkal mulja felül a pétisó hatását. /mti/

9.46/-n

-14-

bb 25. az idén nyolcvanezer embert kalauzolt a magnetofon „idegenvezető”, a keszthelyi festetics kastélyban

vid/te/m/ki

1963. december 3.

az országos széchenyi könyvtár keszthelyi helikon könyvtára a balaton-vidék egyik leglátogatottabb idegenforgalmi látványossága. a kastély legszebb termeiben elhelyezett, több mint hetvenezer kötetes könyvtár naponta a turistacsoportok tucatjai, köztük sok külföldi vendég keresi fel. ezért a személyzetnek rendkívül nagy gondot okoz a kastély és a könyvtár műtájának, valamint a többtucatnyi képző- és iparművészeti alkotás ismeretése, bemutatása. a látogatók tájékoztatására magnetofon állítottak szolgálatba. a többnyelvű magnetofon „idegenvezető”, ez évben már több mint 80.000 vendéget kalauzolt a festetics kastélyban. /mti/

bb 28. komárom megyében a gimnáziumok felnőtt tagozatán a hallgatók több mint fele nő - sokoldaluan segíti tanulásukat a megyei nőtanács

vid/fm?tné/m/fm

1963. december 3.

komárom megyében az idén jelentősen növekedett a dolgozók iskoláiban a női hallgatók száma. különösen nagy a fejlődés a középiskolákban. a megye gimnáziumaiban például az esti és levelező tagozaton a részvevők 57 százaléka, a közgazdasági technikumokban pedig 65 százaléka nő. több falusi iskolában is van már előrehaladás. dömösön 32 tanulóból 12, bajnán 30-ból 10 nő. emelkedett a mezőgazdasági szakoktatásban, a szakmunkásképző tanfolyamokon részvevő lányok, asszonyok száma is, a mezőgazdasági ipari tanulóknak pedig kétharmada lány.

a városokban, de különösen a falvakban azonban még sok olyan nő van, aki nem végezte el az általános iskola hetedik, nyolcadik osztályát. ezért a nőtanács sokféle módon segíti a nők tanulását. valamennyi iskolában tanfolyamra ellátogatnak, hogy közelebbről megismerjék a tanuló nők problémáit. a népfronttal közösen megyeszerte korrepetáló csoportokat szerveznek. azokban a községekben, ahol nehezen megy a beiskolázás, a télen előkészítő tanfolyamot rendeznek, hogy jövőre megindulhasson a hetedik, nyolcadik osztály. a megyei nőtanács védnökséget vállalt a mezőgazdasági szaktanfolyamok, elsősorban a bentlakásos iskolák felett, hogy ezeken még hatékonyabban tudják segíteni a nők tanulását. /mti/

9.55/-n

-15-

bb 19. ahol már tavasz van: mesterséges napfény neveli a búzát az új kiszombori nemesítőtelepen

vid j vm ká

1963. december 3.

a csongrád megyei kiszombor határában - a maros mentén - elkészült a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet új növénynevelő-telepe. a 120 holdas tudományos búzanemesítő centrum újrendszere, négyhajós, korszerű üvegházában már kelnek a búzák a tenyész-edényekben. néhány búzafajta áprilisi fejlődési stádiumot ért el, tehát a klimaházban már tavaszodik. a legkedvezőbb körülményeket biztosítják a gabonának: mesterséges napfényrel rövidítik meg a fejlődési időt. 120 nagy teljesítményű világítótest pótolja a napfényt az esti vagy az éjszakai órákban. így érik el, hogy évente kétszer hoz termést majd a buza, s a felére csökken a kutatási idő. jelenleg naponta ötórás tulvilágítást kapnak a növények, hogy tavaszi napsütéssel felérő fény érje őket.

egy külön épületben laboratóriumok sorát rendezték be, ahol többek között a gabona fajsúlyát, csiraképeségét, a liszt minőségét, fehérjetartalmát vizsgálják majd./mti/

bb 20. ötven kilométer hosszú dióövezet a felső-tisza táján

vid j vm ká

1963. december 3.

nagyszabású határátalakító munkához kezdtek a kisari új élet termelőszövetkezet tagjai: terméketlen tiszta-ártéri földjeiket 100 lóerős traktorokkal csaknem 120 centiméter mélyen szántották fel, és 100 holdon diófákat telepítenek. ez a munka része annak a nagy arányú telepítésnek, amellyel a termelőszövetkezetek valóságos diótermő övezetté alakítják át a felső-tisza táját. a mintegy 20 község határárt érintő folyami árterekben csaknem 50 kilométer hosszban kerülnek majd el az új dióskertek./mti/

bb 22. uradalmi kastélyból - szociális otthon

i vid fm vm fm

1963. december 3.

a tiszta mentén, 14 holdas park közepén, volt uradalmi kastélyban alakítják ki az alföld egyik legkorszerűbb egészségügyi intézményét, a pusztataskonyi szociális otthonot.
/folyt.köv./

10.00/-n

-16-

/bb 22. uradalmi.....1.folyt./vm

az intézmény központi épületében 70 - tbc-ben megbetegedett - személyt helyeznek majd el. a tervek szerint a szociális otthon jövőre újabb szárnyépülettel bővítik, s ezzel 120-ra emelik a férőhelyek számát./mti/

- . - .:

bb 33. elutazott magyarországról n.sz. patolicsev szovjet külkereskedelmi miniszter

t sl/j vm

1963. december 3.

n.sz. patolicsev szovjet külkereskedelmi miniszter, aki az 1964-65. évre szóló magyar-szovjet árucserereforgalmi egyezmény aláírása alkalmából járt magyarországon, kedden reggel elutazott hazánkából. a miniszter és munkatársainak bucsuztatására a keleti-pályaudvaron megjelent incze jenő külkereskedelmi miniszter, valamint a külügyminisztérium és az országos tervhivatal több vezető beosztású munkatársa. ott volt g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mti/

- . -

bb 31. az ország legjobb hustermelői a zalaszentgróti járás termelőszövetkezetei

vid j vm ká

1963. december 3.

a zalaszentgróti járásban a szőlő-és gyümölcsstermelés mellett az utóbbi években erőteljes fejlődésnek indult az állattenyésztés. a dus zöldtakarmányt adó legelőknél, a gazdagon fizető réteken kívül nagyobb mennyiségben természetesen pillangós takarmányokat is, mint a korábbi években. a takarmánybázis növekedésével emelkedett az állattenyésztés színvonala, növekedett a termelés, több vágómarhát és hizott sertést állítanak elő. a zalaszentgróti járás termelőszövetkezetei ebben az évben az ország legjobb hustermelő szövetkezetei közé kerültek. a legutóbbi értékelés szerint a járás közös gazdaságai ebben az évben minden hold szántó után 157 kiló húst adtak közfogyasztásra./mti/

- . -

10.06/-n

-1-7-

le

bb 21. hegymászó teherautók, gépesített fakitermelés a bakonyban

vid j vm ká

1963. december 3.

a balaton-felvidéki erdőgazdaság délbakonyi munkaterületein, a meredek hegyoldalakon ledöntött fa kiszállítása a gyűjtőutakig még a legszivósabb lovakkal is igen körülményes volt. most gépesítették ezt a munkát, a gazdaság legrosszabb tereppel rendelkező kerületeit unimog mikro-tehergépkocsikkal látták el, amelyek a lovaknál is jobb hegymászonak és teherszállítónak bizonyultak, a szakemberek a gépek jobb kihasználására, a termelékenység növelésére az országban elsőnek megváltoztatták a fakitermelés hagyományos módszereit is, a régi módszer szerint a vágásterületen darabolták fel a fát, majd onnan több szakaszban juttatták rendeltetési helyére, az unimog terepjáró kocsik csörlők és hidraulikus emelőszervek segítségével most egyszerre több szálfát szállítanak ki az utak mellé, ahol egyhelyben dolgozzák fel, az új módszer - amellyel, hogy nehéz fizikai munkától mentesíti a fakitermelőket - előzetes becslés szerint ez évben több mint félmillió forint megtakarítást eredményez a gazdaságnak./mti/

- . -

bb 23. huszmillió forintot költenek 1964-ben a kereskedelmi hálózat fejlesztésére nógrád megyében

vid fm/tné vm fm

1963. december 3.

elkészítették jövő évi hálózatfejlesztési tervüket nógrád megye tanácsi és földművesszövetkezeti kiskereskedelmi és vendéglátóipari vállalatok, a tervek szerint 1964-ben összesen husz millió forintot költenek a kereskedelmi hálózat fejlesztésére nógrádban, a tanácsi kiskereskedelem 25, az állami kereskedelem hét, a földművesszövetkezetek 24 üzlet felújítását, korszerűsítését tervezik.

jövőre kialakul salgótarján korszerű üzlethálózata is, a most épülő kilenc-emelletes karancs-szállodát április 4-én avatják, a szálloda 84 szobájában 180 vendéget tudnak elhelyezni, az épületben mintegy 200 személyes éttermet és 120 személyes eszpresszót rendeznek be.

az új városközpont kialakulásával egyidőben a jelentégteljes korszerűtlen boltok helyén egyemeletes modern üzletház épül, ebben ruházati boltot, óra-és ékszerüzletet, gyógyszertárat, fodrászatot, iparcikk kereskedelmi szaküzletet, csemegeboltot és fényképész szaküzletet nyitnak, az új üzletházat az 5 éves terv utolsó esztendejében adják át rendeltetésének./mti/

10.30/-n

-18-

bb 29. sikerültek a honfoglaláskori vasolvasztóval végzett próbák diósgyőrött

vid te vm ki

1963. december 3.

a lenin kohászati művekben a borsod megyei imola község határában pár éve feltárt honfoglaláskori vasolvasztó mérethű mását építették meg, hogy abban olvasztópróbákkal megállapíthassák a honfoglaló magyarság kohászati módszereit, korabeli módon, faszén tüzeléssel az idén öt ízben végeztek a földbe épített kohóban olvasztópróbát s azok közül az utóbbi kettő már pozitív eredménnyel járt, az olvasztás során keletkezett termékből jól kovacsolható anyagot nyertek, s abból korabeli tárgyakat, szögeket, lámpákat készítettek, ez az eredmény azért is érdekes és értékes, mert Európában eddig csak Angliában és Németországban sikerült hasonló kísérletek során feldolgozásra alkalmas vasat előállítani.

az imolai olvasztótípus másában nemsokára újabb próbára kerül sor, ennél már korszerű műszerekkel rögzítik az olvasztás folyamán lejátszódó fizikai és kémiai folyamatokat, hogy még tökéletesebb, teljesebb adatokat kapjanak a 900-1000 évvel ezelőtti vasolvasztás technológiájáról./mti/

- . -

bb 30. jövőre huszonöt köbméteres hidroglobuszok gyártását kezdik meg

vid te vm ki

1963. december 3.

a maglódi gépgyárban készítik a jól bevált, 12 köbméteres mikro-hidroglobuszokat, ezeket elsősorban a vízben szegény vidékeken használják az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságok az itatáshoz szükséges víz tárolására.

a gyárban eddig évente 100 ilyen viztorony készült, miután a mezőgazdaság egyre több és nagyobb ürtartalmu hidroglobuszt kér, maglódon korszerű szerelőcsarnokot építenek, a jövő évben elkészülő létesítményben évente 150 viztoronyt készíthetnek, ki-elégítik a megrendelők kívánságát, megkezdik a 25 köbméteres tárolók sorozatgyártását, a tervek szerint 1965-ben már 50 köbméter ürtartalmu hidroglobuszokat is kap a mezőgazdaság./mti/

- . -

10.40/-n

-19-

bb 32. a leltározásnál mintegy három és félmilliárd forint értékű álló- és forgóeszközt mérnek fel szolnok megye termelőszövetkezetei

1963. december 3.

vid/j/m/ká

a zárszámadás előkészítéseként munkához láttak a termelőszövetkezeti leltározó-brigádok szolnok megyében is. 173 közös gazdaságban 1000 munkacsoport veszi számba a közös vagyont. a megye szövetkezeteinek jelentős része 3000 holddal vagy ennél nagyobb területtel rendelkezik, ezért a gazdaságok jórészt 8-10 brigádot alakítottak. a felmérést előre kidolgozott ütemterv szerint üzemegységenként, termelési ágazatonként végzik el. a munka nagyságára jellemző, hogy az idén mintegy 2 milliárd forint értékű állóeszközt és több mint másfél milliárdot kiegészítő forgóeszközt kell leltárba venni. az elmúlt évhez viszonyítva félmilliárd forint értékkel nőtt a nagyüzemi gazdaságok vagyona. /mti/

bb 34. kimagasló eredmények a gyümölcsfa- és szőlőtelepítésben: 31.000 hold új gyümölcsöst, 25.000 hold szőlőt ültettek az idén a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok

1963. december 3.

i cs/gg/m/ká

a hosszúra nyult, enyhe ősz rendkívül kedvező feltételeket teremtett a gyümölcs- és szőlőtelepítésekre, csak a december első napjaiban bekövetkezett erősebb fagyok vetettek véget a nagy munkának. a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán tájékoztatásul közölték, hogy a gyümölcsfafélékből az idén november végéig több mint 31.000 holdat telepítettek a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok. ez az évi előirányzat kerekén 120 százalékos teljesítésének felel meg.

a szőlőtelepítésnél ugyancsak kimagasló eredmények születtek. az évi előirányzat 18.100 hold volt, s november végére országosan 25.000 holdat ültettek be szőlővel, vagyis több mint 39 százalékkal teljesítették túl az évi előirányzatot. különösen jó munkát végeztek a gyümölcsstelepítésben a pest megyei termelőszövetkezetek és állami gazdaságok, viszont szabolcs szatmár megyében nagyobb elmaradás mutatkozik.

a telepítés fokozódó ütemére jellemző, hogy az ötéves terv első esztendejében 12.700, a másodikban 16.800, s most, a harmadik évben több mint 31.000 holddal növelték az ország gyümölcsösökertjeit. a szőlőtelepítésnél viszonylag még nagyobbak a „lépcsőfokok”, 1961-ben 6900, tavaly 10.900, az idén pedig 25.000 holdat ültettek be.

a kimagasló munkasikerben nagy része volt az irányító apparátus munkáján kívül az ültetvény tervező vállalat jó előkészítő munkájának, továbbá annak, hogy a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok zöme a telepítési idő elérkeztevel a csemetekertből, oltványiskolákból többnyire saját gépkocsijaikkal szállították ki a szaporítóanyagot. /folyt.köv./

11.50/- n

bb 34. /kimagasló ... 1. folyt./ m

a telepítési idény befejeztével most a minisztérium szakemberei arra hívják fel a termelőüzemeket, hogy a kiszállított, de el nem telepített csemetéket, oltványokat mielőbb gondosan raktározzák el fagymentes pincékbe, vagy vermeljék el vastagon, mert a mínusz 5 fokos fagyok már elroncsolják a gyökérzetet. a gazdaságok egyúttal gondoskodjanak arról is, hogy az elraktározott csemetéket, oltványokat, megvédjék a nyulrágás ellen. /mti/

...

bb.35. közlekedési kiállítás győrrött

vid/te n ki

1963. december 3.

közlekedési kiállítás nyílt kedden győrött a jókai mór művelődési házban. a kiállítás rajzokban és képekben mutatja be, hogy adott esetben hogyan kell szabályosan közlekedni. a győr-sopron megyei rendőrkapitányság filmvetítést tart a látogatók számára. /mti/

..

bb.36. bélyegbolt győrrött

vid/te n ki

1963. december 3.

győrrött a bélyeggyűjtő körök többszáz tagjának eddig csak az időnként megrendezett összejöveteleken volt alkalma bélyegek beszerzésére. a győr-sopron megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat most bélyegboltot nyitott az arany jános utcában. /mti/

..

12.05/-n

-21-

le

le

bb 37. /több mint 280.000 részvevő a budapesti tanácstagok beszámolókon - írásbeli választ kapnak a felszólalók javaslataik soráról - sajtótájékoztató a fővárosi tanácsnál

t zs/gg/m/zs

1963. december 3.

dr. horváth albert, a fővárosi tanács szervezési csoportjának vezetője kedden sajtótájékoztatót ismertette az őszi tanácstagok beszámolóinak eredményeit, tapasztalatait. elmondta, hogy az október 1- november 20 között lezajlott beszámolókat iránt minden eddiginél nagyobb érdeklődés nyilvánult meg. ezt bizonyítja egyebek között, hogy a részvevők száma meghaladta a 280.000-ét, a tanácstagok 33.200 felszólalást, 18.000 közérdekű észrevételt, javaslatot, indítványt jegyeztek fel.

érdekes, hogy míg a főváros belső kerületeiben változatlanul a házközelőségek munkája, a tatarozások felújítások terén tapasztalható hibák, fogyatékoságok szerepeltek leggyakrabban napirenden, addig a peremkerületekben főként az ut- és vízhálózat fejlesztése, a közművesítés programja váltotta ki a legnagyobb érdeklődést. a beszámolókat örvendetes eredménye volt, hogy a körzetek lakói 1600 társadalmi munka felajánlást tettek. sok helyen szülkebb hazájuk, a lakóépület valamint a közelben levő parkok, terek rendbentartására vállalkoztak, szép számmal tettek ígéretet a választók más, nagyjelentőségű munkák segítésére is. a rákos- és szilas-patak környékén lakók például a gátak építésére és a meder szabályozására ajánlottak fel társadalmi munkát. a 15. kerületiek saját erőből új autóbusz várócsarnokot építenek, a 20. kerületben pedig mintegy 100.000 forint értékű segítséget nyújtanak az önkéntes munkások a dózsa györgy ut és torontáli utca sarkán levő nagyforgalmu közért bővítéséhez, korszerűsítéséhez.

a kerületi tanácsok és a fővárosi tanács szakigazgatási szervei egyébként már hozzáláttak a beszámolókon felmerült javaslatok, észrevételek, panaszok kivizsgálásához, feldolgozásához. a felszólalások alapján jónéhány kerületben késedelem nélkül intézkedtek a gyorsan megvalósítható, jogos panaszok orvoslására. a 16- kerületben például a sütőipari vállalat józsef utcai üzemét kötelezték a levegőszennyezés megszüntetésére. ugyanebben a kerületben a beszámolókon elhangzott kérések alapján napközi otthont létesítettek az egyedülálló, magányos öregeknek, sőt az otthonban ingyenes étkeztetést is biztosítottak a leginkább rászorulóknak. a 20. kerületben, a nagy sándor utcai közért boltot kétfázisúvá alakították, a józsefvárosban pedig, a vásárlók panaszai nyomán, leváltották a teleki lászló téri egyik zöldségbolt visszaéléseket elkövető vezetőjét.

a lakosság javaslatainak többsége természetesen nem valószínűsíthető meg egyik napról a másikra. ezért a szakemberek gondosan felméri a lehetőségeket, megvizsgálják, hogy a közérdekű indítványokat hogyan illeszthetik be a hosszabb távra szóló fejlesztési tervekbe. akadnak túlzott igények, egyelőre megvalósíthatatlan kérések is. a tanács szakigazgatási szervek azonban minden érdekeltet írásban értesítenek kérésre, javaslata, panaszja soráról, a beszámolóban szóvá tett kisebb-nagyobb ügy intézéséről. /folyt.köv./

12.50/-n

-22-

bb 37. /több mint ... 1. folyt./ m

az őszi tanácstagok beszámolóinak újdonsága volt, hogy több kerületben a tanácstagok a választók elé tárták a készülő tanácsai intézkedések, rendeletek tervezetét. több belső kerületben például a választók közössége megvitatta a hki most készülő kapukulcs és liftkulcs használatára vonatkozó rendeletét. a kezdeményezés beváltotta a hozzáfűzött reményeket - a beszámolókon számos hasznos észrevétel, kiegészítő javaslat hangzott el. ezeket a fővárosi tanács jogi állandó bizottságához továbbították a tanácstagok, s az állandó bizottság már felhasználja a rendelettervezet végleges szövegének összeállításakor. /mti/

...

bb 38. szovjetunióbeli látogatásra utazott kodály zoltán - december 20-án mutatják be moszkvában a háry jánost

t ol/tné/m/sr

1963. december 3.

kodály zoltán kedden moszkvába utazott. bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent a művelődésügyi minisztérium és zenei életünk több képviselője. ott volt v.a.guszev és g.i. turjanica, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosa és első titkára.

kodály zoltán a szovjet zeneszerzők szövetségének és a sztanyiszlavszkijról elnevezett nyemirovics dancsenko színháznak a meghívására látogat el a szovjetunióba. moszkvából először leningrádba, majd onnan eszt szszk-ba utazik, ahol tartuban megtekintti a háry jános egyik előadását. tartuból visszatér moszkvába, s december 12-től december 20-ig a magyar zeneművészek szövetsége és a szovjet zeneszerzők szövetsége közös találkozót rendez: amelynek célja, hogy meghallgassák és megvitassák a két ország elmúlt évi zenei alkotásait. kodály zoltán a szovjet szövetség meghívására lesz jelen a tanácskozáson.

december 19-én a szovjet fővárosban kodály-hangversenyt adnak, majd 20-án a sztanyiszlavszkijról elnevezett nyemirovics dancsenko színházban, a szerző jelenlétében, bemutatják a háry jánost. kodály zoltán előreláthatólag három hetet tölt a szovjetunióban. /mti/

...

13,00/m

- 23 -

le

bb 39. új tbc gondozó intézet várpalotán

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 3.

várpalota új tbc gondozó intézetében kedden megkezdődött a rendelés. a korszerű intézet felépítése a felszerelésen kívül egymillió forintba került, s létrehozását a város dolgozói társadalmi munkával is segítették. /mti/

bb 40. időjárásjelentés

gg/m/

1963. december 3.

a meteorológiai intézet jelenti december 3-án, kedden 13 órakor:

déli szél, növekvő felhőzet

az éjszakai fagyok földrajzi határa a kelet-európai hideg levegő lassu terjeszkedése következtében az elmúlt két nap alatt bécs-danzig-helsinki vonalából münchen-hamburg-stockholm vonalába tolódott el. ugyanakkor közép-európában és főként a kárpát-medencében az éjszakai lehülés erősödött. ezzel szemben az európa délnyugati partvidéke közelében örvénylő nagy-kiterjedésű ciklon erős déli széllel közvetlenül észak-afrikából meleg levegőt szállít spanyolország és franciaország, valamint a brit szigetek térségébe.

házánkban tegnap derült, hideg idő volt. a nap országszerte 5-8 órán át sütött, de a főváros belső területein a füst és párásság miatt csupán egyórás napsütés alakult ki. a hőmérséklet napközben a dunántúlon plusz 1 - plusz 5, máshol plusz 4 - plusz 8 fokig emelkedett, ma hajnalra délnyugaton mínusz 3 - mínusz 6, északkeleten mínusz 5 - mínusz 9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott a napos, hideg idő, a hőmérséklet mínusz 1 - mínusz 5 fok között váltakozik.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.7 fok volt, 4.5 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 milliméter, mérsékeltlen süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: élénkülő déli szél. lassan növekvő felhőzet, főként délnyugaton helyenként hószállingózás vagy kevés eső. a szélvédettebb helyeken köd. az éjszakai lehülés északkeleten erős marad, délnyugaton mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet délnyugaton plusz 1 - mínusz 2, északkeleten mínusz 2 - mínusz 6. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: plusz 2 - plusz 6 fok között.

a duna vizállása kedden délelőtt 11 órakor budapestnél: 236 centiméter. /mti/

13.34/-n

-24-

bb 42. erős buzákat értek az első fagyok - megkezdődött az őszi fejtrágyázása szolnok megyében

vid j-lm ká

1963. december 3.

december elsejével téliesre fordult az időjárás szolnok megyében is. a zöld táblákon erőteljesen bokrosodó buzákat és jól fejlett árpákat értek az első fagyok. a termelészövetkezeti és állami gazdasági földeken évek óta nem voltak olyan szépek a kalászosok, mint az idén. a szakemberek véleménye szerint a buzák már most olyan állapotban vannak, mint máskor a tavaszi vegetáció megindulásakor. a szövetkezeti gazdák most megkezdték az őszi fejtrágyázását. a téli hónapokban több mint 160 000 holdon hintik szét a nitrogén-mütrágyát. a külföldi buzák, elsősorban a bezosztája 1-es a talajerőtől függően 3-4 mázsa mütrágyát kap. a hazai buzákkal bevetett táblákon 2-3 mázsa nitrogént szórnak ki holdanként. a mütrágyaszóró-gépek elsőként a kunhegyesi és törökszentmiklósi járás termelészövetkezeteiben indultak meg. /mti/

bb 43. svédországba is szállítanak hibridkukorica-vetőmagot

vid j-lm ká

1963. december 3.

a dalmandi állami gazdaság hibridüzemében 660 vagon hibridkukorica-vetőmagot fémzárolnak az idén. ebből 200 vagonnal csehszlovákiába, lengyelországba és az nszk-ba szállítanak. szerdáig 100 vagon hibridkukorica-vetőmagot küldtek exportra.

dalmandon a héten újabb megrendelő is jelentkezett: svédország kért néhány vagon vetőmagot a tolna és somogy megyében termesztett hibridkukoricából. /mti/

bb 45. budapesten ülésezik a kgst közlekedési állandó bizottsága

tné-lm vg

1963. december 3.

a kgst közlekedési állandó bizottság 14. ülése kedden megkezdődött budapesten. az ülés a közlekedés időszerű problémáinak megoldásával, a közlekedési állandó bizottság 1964 évi munkatervével és egyéb fontos és időszerű problémák megoldásával foglalkozik, s előreláthatólag december 11-én fejeződik be. /mti/

16.07/a

- 25 -

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 38. sz. hírünk / szovjetunióbeli látogatásra utazott kodály.../ utolsó bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

majd 20-án a sztanyiszlavszkij nyemirovics..

/mti/

-.-

bb. 41. 100 kiló takarmányból 30,98 kiló hus - országos tapasztalacserét javasol az országos sertéshizlaló vállalat

t/kz/a/ká

1963. december 3.

dobi sándor, az országos sertéshizlaló vállalat igazgatója érdekes, elsősorban a sertéshizlalással foglalkozó gazdákat, illetve gazdaságokat érdeklő sajtótájékoztatót tartott kedden a vállalat központjában.

hazánkban - mint többek között rámutatott - az utóbbi években a korábban általánosan tartott mangalica rovasára - elterjedtek a kényesebb fehér hus-sertés fajták. korszerűsödtek a hizlalási módszerek: a korábbival ellentétben nem kifejtett erős, hanem fiatal gyakran mindössze egy-két hónapos állatokból tevődik össze a hizóanyag. a tartási viszonyok ugyanekkor elmaradtak: homokpadozat, nyitott, ugynevezett rideg szállásokon tartották az állatokat. a kényes, fiatal állatok ilyen tartási viszonyok mellett nem fejlődtek kielégítően, s nagyobb rosszul értékesítették, vagy kifejezetten pazarolták a takarmányt. a vállalat kezelésében levő hizlaldák ma már biztos, üzemi méretekben kipróbált módszerét adják e problémák megoldásának.

a nyolc nagy - együttesen több mint 150.000 férőhelyű állami hizlaldákban - fokozatosan megszüntetik a nyitott, rideg szállásokat. zárt, tehát meleg helyen tartják az állatokat. a szállások lezárásával egyidejűleg a korábban általánosan használt homokpadozatot bitumen padozattal cserélik föl. újszerűsítették a takarmányozást is. a hizlaldákban - állami gazdaságokban csakugy, mint a termelészövetkezetekben - még mindig az ugynevezett vizes takarmányozáshoz ragaszkodnak. az állami hizlaldákban viszont már csak naponta egyszer kapnak a sertések vizes takarmányt, a másik két etetés önetetővel adagolt száraz takarmánnyal történik.

/folyt.köv./

- 26 -

bb. 41./ 100 kiló takarmányból....1. folyt. /a

mindezek együttesen nagyjelentőségű eredményekre vezettek a zárt, meleg és tiszta helyen tartott állatok kevesebb energiát pazarolnak saját testük, fűtésére, s az így veszendőbe ment tápértéket hustermelésre használják fel. állami hizlaldáinkban a takarmányhasznosítás világviszonylatban is kiemelkedő szintre emelkedett, mégpedig sok tízezres szinte darabonként fölvasárolt állomány átlagában. az állami hizlaldák által fölhasznált minden mázsa takarmánykeverékből az elmúlt évben 30, az idén pedig 2 deka híján 31 kiló hus termelődött. további lényeges hasznot jelent, hogy a vizes takarmányozás csökkentése, illetve a száraz takarmányhoz használható önetetők használata következtében a korábbi 12 órától 8 órára lehetett csökkenteni a hizlaldák dolgozóinak munkaidejét. mindkét lehetőség nagyjelentőségű az általában munkaerőhiánnyal küzdő termelészövetkezetek számára.

dobi sándor végül országos tapasztalacserét javasolt az országos sertéshizlaló vállalat - mint mondotta, - nagyon szívesen venné, ha sertéshizlalással foglalkozó közös gazdaságok elküldenék a szakembereiket a telepeikre. egy-egy, több ezer hizó felügyeletével megbízott körzetvezető mellett dolgozva - akár fél évig is - gyakorlatban sajátíthatnák el a valóban nagyon figyelemreméltó módszereket./mti/

-.-

bb. 46. a szovjet színházi szakemberek küldöttsége a magyar sajtó házában

t/bi/tr/a/hk

1963. december 3.

n.k. szapetov, az orosz színházi egyesületének alelnöke, a hazánkban tartózkodó szovjet színházi szakemberek küldöttségének vezetője, valamint a.h. hodzsajev, a sz.u. kiváló művésze, az üzbég szovjet szocialista köztársaság legfelső tanácsának tagja, az üzbég színházi egyesület elnöke és a.l. sapp, a moszkvai moszszovjet színház rendezője, a küldöttség tagjai kedden a magyar sajtó házában művészetkritikus újságírókkal találkoztak. a baráti beszélgetés során szóba kerültek a szovjet és a magyar színházi élet eseményei, problémái, eredményei és tervei.

/folyt.köv./

- 27 -

bb. 46./ a szovjet színházi..... folyt. /a

a szovjet vendégek elmondták, hogy az szkp központi bizottságának júliusban megtartott plenáris ülése - amely az ideológia és a művészet kérdéseivel foglalkozott - termékenyítőleg hatott a szovjet drámaírók munkájára is. közülük többen - mint például a szocialista dráma kérdéseivel foglalkozó nemzetközi konferenciára budapestre érkező szovjet küldöttség tagjai: viktor rozov, j.n. rannet és a.p.stein - új darabokon dolgoznak. örvedetes, hogy az őszi idényben több fiatal író jelentkezett első művével a moszkvai színpadokon. így például a moszszovjet színház dora pavlova fiatal író nő letkiismeret című darabját tűzte műsorára. julian szemjonov fiatal újságíró két színművel tett tanubizonyítást drámaírói tehetségéről. a puskin színház petrovka utca 38, az ifjúsági színház menj és ne félj című művét mutatta be. természetesen a klasszikus drámairodalom remekművei sem hiányoznak a moszkvai színházak műsorából. a gogol színház bertolt brecht: kaukázusi krétakör című művét újította fel. ezenkívül a regényirodalom legkiválóbb alkotásainak dramatizált változatai is helyet kapnak a színpadokon.

jelentős esemény lesz a közeljövőben - mondotta n.k. szapetov a továbbiakban - a sztanyiszlavszkij-nyemirovics dancsenko nevét viselő állami zenei színházban a háry jános bemutatója. már készülnek az évad egyik legnagyobb szabású kulturális eseményére: a kreml kongresszusi palotájának színpadán az áprilisi lenin ünnepek alkalmából vano muradeli zeneszerző október című operáját mutatják be.

magyarországi tapasztalataikról szólva n.k. szapetov elmondotta, hogy tíz előadást láttak itt tartózkodásuk alatt. a tehetséges rendezői és színészgárda - különösen a fiatalok - munkája nagyon jó benyomást tett rájuk. magasszintű színházkultúráról tanuszkodnak a diszletek és a jelmezek is. a hamlet előadása egyik legnagyobb élményük.

a szovjet vendégek és a magyar kritikusok hosszasan elbeszéltek a budapesti színházak műsorán szereplő darabokról./mti/

16.55/a

- 28 -

nr

bb 44. a dolgozók 1963. évi gyorsíró- és gépiróversenyének eredménye

k fm-lm fm

1963. december 3.

az országos gyorsíró- és gépiró-versenybizottság kedden délután hirdette ki a dolgozók ideai gyorsíró- és gépiróversenyének eredményét.

a percenként 450 szótagos gyorsíróverseny győztese dr. baczonyi lászló, második helyezett fenyvesi mária, mindketten a magyar távirati iroda munkatársai. a 400 szótagos verseny győztese fenyvesi mária, 2. dr. kiss károly, a magyar gyorsírók és gépirók országos szövetségének titkára, 3. nagy istván, a magyar nemzet munkatársa. a 350 szótagos fokon soós lászló /nagylok, református egyház/, a 300 szótagos fokon annus livia /áruraktározási hivatal/, a 250 szótagos fokon itzelberger katalin /könnyűipari minisztérium/, a 200 szótagos fokon klózik zsuzsanna /biharkeresztes, járási tanács/, a 150 fokos szótagos fokon holtversenyben bordás józsefné és mokry katalin /országos tervehivatal/ győzött.

gépirásban a percenként 450 leütés feletti csoport helyezettjei: rajkai arturné, boromissza ivánné /országos tervehivatal/, lakatos katalin /magyar testnevelési és sport tanács/, a 320, 260, illetve 200 leütés feletti csoport győztesei: antal éva /fejér megyei főügyészség/, arató zoltánné /orosházi járási tanács/, bimbó lajosné /szegedi ruhagyár/, a legjobb férfi versenyző marton sándor, a felsőfoku külkereskedelmi szakiskola tanára.

a legjobb idegen nyelvű gyorsíró benkő lázár /egyesült izzó/ 200 szótagos francia nyelvű áttételével; a legjobb idegen nyelvű gépiró rajkai arturné a német nyelvű gépirási másolásban elért eredményével.

a csapatverseny közhivatali, illetve vállalati kategóriákban gyorsírásból a bács-kiskun megyei tanács, illetve a hőtechnikai kutató intézet, gépirásból az országos tervehivatal, illetve a salgótarjáni acélárugyár csapata érte el az első helyezést. a tömegszervezeti csoport győztese mind gyorsírásból, mind gépirásból a mszmp bács-kiskun megyei bizottságának csapata./mti/

17.00/a

- 29 -

nr

bb. 47. Kovács Dénes hegedűművész külföldi vendégszereplésre utazott

i ol/gk-lm fm

1963. december 3.

Kovács Dénes hegedűművész kedden az NDK-ba utazott. A művész négy alkalommal lép fel Berlinben. Első hangversenyére december 7-én kerül sor./mti/

--

bb. 48. Jenei Jenő, a színművészeti főiskola főigazgatója az NDK-ba utazott

k bi/tr-lm fm

1963. december 3.

Jenei Jenő, a színház- és filmművészeti főiskola főigazgatója kedden tíz napos látogatásra a német demokratikus köztársaságba utazott. Lipcsében az ottani színművészeti főiskolával folytatandó együttműködésről tárgyal, majd a berlini színművészeti főiskola munkáját tanulmányozza./mti/

--

bb. 49. Ankét a vásárlók és az eladók közötti vitákról

i/tó/tm/a/vg

1963. december 3.

A kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének budapesti bizottsága kedden ankétot rendezett a vásárlók és az eladók közt felmerült vitákról. A tanácskozáson megjelent Sarkos István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke és Ligeti László, a KPVDSZ főtitkára is.

Ruff József, a budapesti bizottság titkára beszámolójában valamint az ankét résztvevői hozzászólásaikban elismeréssel beszéltek kereskedelmünk fejlődéséről, a kiszolgálás javulásáról. Nem hallgatták el azonban, hogy még nem egy esetben kifogásolható az eladók magatartása a vásárlókkal szemben. A beszámoló és a hozzászólók egyöntetűen hangsúlyozták: a kereskedelmi dolgozók valamivel több bizalmat és megértést kérnek a vásárlóktól, de az eladóknak is nagyobb szeretettel, figyelemmel és hozzáértéssel kell fogadniuk, kiszolgálniuk a vevőket./mti/

--

17.32/a

- 30 -

bb. 50. az élelmiszerek minőségét vizsgáló szakemberk tanácskozása Kecskeméten

vid/te/a/ki

1963. december 3.

Kecskeméten, az aranyhomok szálló tanácskozó termében kedden kétnapos értekezlet kezdődött, az országban működő minőségvizsgáló intézetek vezetőinek részvételével. A konzerv- és húsipari, valamint az egyéb élelmiszerek minőségét ellenőrző szakemberek a tanácskozás során megállapították, hogy a múlt évihez képest az idén sokat javult a fogyasztási cikkek minősége, általában izlésebb, higiénikusabb a csomagolás is. Jövőre országsszerte ugynevezett célvizsgálatokat végeznek majd a legkülönbözőbb élelmiszcikkek minőségének további javítására, ezenkívül a tejipari kutató intézettel közösen vizsgálatokat folytatnak arra vonatkozóan, hogy a természeti adottságok milyen formában befolyásolják a tejtermékek zsírtartalmát, vitamin- és fehérjegyűségét. A tehenészetekben végzett tudományos kutatások eredményeit összesítik majd, s megállapítják, hogy az ország egyes tájegységeiről milyen minőségű tejtermék kerül piacra, illetve ipari feldolgozásra.

A tanácskozás másnapján, szerdán a kecskeméti konzervgyárat és a baromfifeldolgozó vállalatot látogatják meg a minőségvizsgálók./mti/

--

bb. 51. országos néprajzi tanácskozás parádon

vid/fm/tné/a/fm

1963. december 3.

A magyar néprajzi társaság és a hazafias népfront heves megyei bizottsága kedden tanácskozást rendezett parádon, ahol az ország minden részéről érkezett szakemberek a néprajzi és helytörténeti kutatás tapasztalatait és további feladatait beszéltek meg. A tanácskozás résztvevői megtekintették azt a 18. századbeli palócportát, ahol nemrég muzeumot rendeztek be./mti/

--

bb. 52. ndk-beli dolgozók festményeinek kiállítása diósgyőrött

vid/fm/tné/a/la

1963. december 3.

A Lenin kohászati művek Bartók Béla művelődési háza, valamint a Vasas szakszervezet rendezésében a drezdai Sachsenwerk gyár festőszakköre gyűjteményéből kiállítás nyílt diósgyőrött. Az NDK-beli öntevékeny képzőművészek mintegy ötven olajfestményét, grafikáját mutatják be./mti/

--

17.38/gy

- 31 -

Wg

bb 55. kónya albert

i ms/gg-lm zs

1963. december 3.

az akadémia levelező tagja moszkvában részt vesz a szilárd testek elméletének kérdéseivel foglalkozó konferencián./mti/

--

bb 56. tankönyv-vita az írószövetség gyermek- és ifjúsági irodalmi bizottságában

k bi/tr-lm sr

1963. december 3.

az írószövetség gyermek- és ifjúsági irodalmi bizottsága kedden megbeszélést rendezett kolta ferenc-seres józsef- kovács endre: gyermek- és ifjúsági irodalom című, a tanító- és óvónő-képző intézetek számára írt tankönyvről. a szerzők részvételével lezajlott vitában sok ifjúsági író szólalt fel. a bevezető előadást földes péter tartotta./mti/

--

bb 57. a társadalmi tulajdon fokozottabb védelméről, az ellenőrzés jobb megszervezéséről tanácskoztak salgótarjánban

vid fm/tné-lm fm

1963. december 3.

a társadalmi tulajdon hatékonyabb védelméről, az ellenőrző tevékenység jobb megszervezéséről tanácskoztak kedden salgótarjánban a nógrád megyei tanács, a megyei népi ellenőrzési bizottság szakemberei, az ügyészség, a társadalmi ellenőrök és a költségvetéssel gazdálkodó szervek, vállalatok képviselői.

illés miklós, a megyei tanács vb. elnökhelyettese tartott vitaindító beszédet. az ankét résztvevői példák sokaságával illusztrálták a társadalmi tulajdon fokozottabb védelmének fontosságát és hangsúlyozták, hogy növelni kell az ellenőrző munka hatékonyságát is.

a tanácskozáson elhatározták, hogy a népi ellenőrzés, a tanácsi állandó bizottságok és a hazafias népfront legjobb társadalmi munkásainak, továbbá a megyei szervek szakembereinek közreműködésével szélesebb alapokra, magasabb szakmai színvonalra emelik a társadalmi tulajdon védelmét szolgáló ellenőrző tevékenységet./mti/

17.40/Lm

--
-32-

MLC

bb 58. pályázat belföldi aspiranturára

i ms/gg-lm zs

1963. december 3.

a tudományos minősítő bizottság pályázatot hirdetett az 1964 szeptember 1-én kezdődő belföldi ösztöndíjas és levelező aspiranturára. eszerint olyan 35 évnél nem idősebb szakemberek pályázhatnak, akik az egyetemi oklevél megszerzésétől számítva, legalább három évi szakmai gyakorlatot tudnak felmutatni.

a felvételnél előnyben részesülnek azok, akik a pályázati felhívásban felsorolt tudományterületeken kívánnak dolgozni és ezeken belül a távlati tudományos kutatási tervben szereplő témákat választják.

a pályázati kérelmeket - a munkahely vezetőjének és a személyzeti vezetőnek részletes írásbeli véleményével - a felügyeletet gyakorló főhatóság személyzeti osztálya útján 1964 január 15-ig kell a tudományos minősítő bizottsághoz benyújtani. a bizottság a pályázat eredményéről 1964 júliusában értesíti az érdekelteket./mti/

--

bb 59. költői est a lengyel olvasóteremben

k áe/lm fm

1963. december 3.

a budapesti lengyel olvasóteremben december 6-án, pénteken emlékestet rendeznek k.i. galczynski halálának 10. évfordulója alkalmából. a nagy lengyel költőről pákozdy ferenc költő és műfordító emlékezik meg. az előadást követően filmeket mutatnak be. /mti/

--

bb 53. három megye óvodai felügyelőinek tanácskozása szombathelyen

vid fm/tné-lm fm

1963. december 3.

kétnapos tanácskozás kezdődött kedden szombathelyen, vas, fejér és zala megye óvodai felügyelőinek részvételével. a tanácskozáson a körzeti óvodai felügyelők feladatait és munkamódszereit beszélik meg./mti/

--

17.45/a

- 33 -

bb. 54. hazaérkezett bulgáriából debrecen város küldöttsége

vid/fm/tné/a/la

1963. december 3.

debrecen és a bulgáriai kolarovgrad évek óta testvéri kapcsolatokat ápol. a közös kapcsolat alapja, hogy kossuth Lajos mindkét városban élt, munkálkodott. kolarovgradban, egykori lakóházában kossuth-muzeumot rendeztek be. a kolarovgradiak meghívására hétnapos látogatást tett bulgáriában a debreceni városi tanács küldöttsége, dr. szilágyi gábornak, a városi tanács vb. elnökének vezetésével. a küldöttség - amely kossuth emigrációs életének bulgáriai emlékeivel ismerkedett, majd tanácsi vonalon megbeszéléseket folytatott, - kedden visszaérkezett debrecenbe./mti/

-. -

bb. 60. ismét átalakulás előtt az időjárás: enyhébb légtömegek közelednek a földközi tengerről - növekszik a felhőzet, hózáporok, futó esők délnyugaton

i/cs/tr/a/ká

1963. december 3.

az észak-kelet Európából délnyugatra hatoló hideg hullám a legutóbbi napokban nyugaton brüsszelig, délen szófiáig, illetve ankaráig jutott el, s utjában mindenütt véget vetett a hosszúra nyúlt szép ősnek. hazánkban kedden reggel észak-keleten mínusz 6- mínusz 10, délnyugaton mínusz 3- mínusz 6 fokot mutattak a hőmérők, s a nappali maximumok is csupán néhány alföldi vidéken emelkedtek plusz kettő-három fokig, a már felhős dunántúlon nulla - mínusz 2 fokot mértek a megfigyelők. a kora délutáni órákban szombathelyről és szentgotthárdról futó hózáporokat, nagykanizsáról futó esőket jelentettek.

most nagyobb arányú változás jelei mutatkoznak az időjárásban. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondották, a spanyolországtól délnyugatra kialakult nagykiterjedésű atlanti óceáni ciklon központja kedden a francia partvidék közelébe helyeződött át, amely erős déli áramlással enyhe földközi tengeri légtömegeket indított el a kontinens fölé. a hazánk délnyugati vidékein tapasztalt erős felhősödés, kisebb havazás, illetve eső már a készülő átalakulás előhírnöke volt. valószínűnek látszik, hogy szerda reggelig a déli áramlás elkeveredik a kárpát-medencében megült hideggel, és - főleg délnyugaton - újabb esőzést, vagy kisebb hózáporokat okoz. az éjszakai lehülés kissé mérséklődik, ugyanakkor a nappali felmelegedést valószínűleg már nagyobb területeken akadályozza az erősödő felhőzet. szerda reggelre délnyugaton mínusz 2, plusz 1, észak-keleten mínusz 2, mínusz 6 fokos minimumra kell számítanunk, a szerdai maximumok pedig előreláthatólag plusz 2, plusz 6 fok körül alakulnak ki./mti/-

17.55./Lm

-. -
-34-

bb 61. ünnepi ülés „az emberi jogok deklarációja,, elfogadásának 15. évfordulóján

k tf/tr-Lm sr

1963. december 3.

„az emberi jogok deklarációja,, elfogadásának 15. évfordulója alkalmából a magyar ENSZ-társaság, a magyar jogász szövetség és a magyar nők országos tanácsa december 9-én, délután 5 órakor ünnepi ülést rendez a magyar jogász szövetség székházában /5. kerület, Szemere utca 10./ az ünnepségen dr. Pap Tibor egyetemi tanár tart előadást./mti/

-. -

bb 62. csehszlovák ifjúsági küldöttség érkezett hazánkba

Lk-Lm ZS

1963. december 3.

a Kisz központi bizottságának meghívására Jiri Neubertnek a csehszlovák ifjúsági szövetség központi bizottsága intéző bizottsági tagjának vezetésével tíz napos hivatalos látogatásra három tagú ifjúsági küldöttség érkezett hazánkba./mti/

-. -

bb 63. időjárásjelentés

gk-Lm La

1963. december 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. december 3-án, kedden 19 órakor:

szórványos hószállingózás, eső

várható időjárás szerda estig:

felhős idő, szórványos hószállingózással, kisebb esőkkel. élénk déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2 - plusz 6 fok között./mti/

-. -

19.27/a

- 35 -

HE

bb 64. francia professzor magyarországon

k ms/gk-lm la

1963. december 3.

albert louis lermusiaux párizsi professzor kedden a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására kéthetes magyarországi tanulmányútra budapestre érkezett. a neves francia tudós, anyag szerkezeti kutatásokkal foglalkozik, előadást is tart hazánkban./mti/

4

bb. 65. a mongol nagykövetség filmbemutatója

t/hi/gk/a/la

1963. december 3.

zsambalin banzar, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete kedden este a szakszervezetek fehérvári uti művelődési házában fogadással egybekötött filmbemutatót rendezett a mongol népköztársaság szakkádereinek kiképzésében részvevő magyar szakemberek részére. a mongol nép életéről szóló filmet a megjelentek nagy tetszéssel fogadták./mti/

--

- v e g e -

20.50/a

- 36 -

PK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 169-480, 169-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k
1963. december 4.

bb. 1. husz-huszonöt millió éves kagylók pomáz határában

i/tz/gg/a/ki

1963. december 4.

rendkívül értékes leletre bukkant pomáz környékén egy vízmosás oldalában dr báldi tamás geológus, a természettudományi múzeum muzeológusa.

a husz-huszonöt millió éves homok- és agyagrétegekbe temetődött növényi és állati maradványok tömegéből előkerült egy különleges csőkagylófaj körülbelül száz példánya is. az ilyen kagylók - amelyeknek ma is élő és már régi kihalt fajtáit egyaránt jól ismeri a tudomány - általában mélyen befurják magukat a tengerfenékre, és külön erre a célra kifejlesztett, az iszapon átnyúló csövön keresztül gyűjtik táplálékukat a vízből, illetve távolítják el a megemésztett eledel maradványait.

a most megtalált fajnál azonban valami rendkívüli jelenség mutatkozik. általában ugyanis ezek a táplálkozó csövek teljes hosszúságukban ugyanabból az anyagból állnak, ez a faj viszont más anyagból építette a csőnek az iszap által védett felét és másból a szabad vízzel érintkező részét, bár a röntgenvizsgálatok még folyamatban vannak, minden jel arra mutat, hogy a kagyló az iszapkörnyezetben aragonitot, a vízben pedig kalcitot termelt a cső építőanyagaként. mindkettőnek az alapanyaga ugyanaz, mégis - eltérő kristályszerkezetük miatt - a kalcit sokkal ellenállóbb a különböző vegyi és mechanikus hatásokkal szemben, mint a jóval lágyabb aragonit.

a lelet nemcsak azért különösen jelentős, mert az élőlények rendkívül nagy alkalmazkodó képességét bizonyítja, hanem azért is, mert az eddigi megállapítások szerint ez a faj a tudomány számára mindmostanáig teljesen ismeretlen volt./mti/

--

- 1 -

PK